

Svensk författningssamling

Lag om ändring i lagen (1958:642) om blodundersökning m.m. vid utredning av faderskap

SFS 2021:784

Publicerad
den 6 juli 2021

Utfärdad den 1 juli 2021

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om lagen (1958:642) om blodundersökning m.m. vid utredning av faderskap²

dels att nuvarande 1–3 §§ ska betecknas 2–7 §§,

dels att rubriken till lagen och de nya 2–7 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 1 §, av följande lydelse.

Lag om rättsgenetisk undersökning vid utredning av faderskap

1 § I denna lag finns bestämmelser om rättsgenetisk undersökning vid utredning av faderskap enligt föräldrabalken.

En sådan undersökning får endast innefatta provtagning som kan ske utan nämnvärt men.

2 §³ I mål om förklaring att en viss man som på grund av äktenskap ska anses som far till ett barn inte är det eller om fastställande av faderskap får rätten på begäran av någon av parterna eller när det annars behövs besluta om en rättsgenetisk undersökning. Beslutet får avse barnet, modern samt, i mål om förklaring att en viss man inte är far, mannen i äktenskapet och, i mål om fastställande av faderskap, den man mot vilken talan förs. Om det finns anledning att anta att någon annan man har haft samlag med modern under den tid då barnet kan ha tillkommit, får beslutet avse också honom. Innan ett beslut enligt detta stycke meddelas, ska den som beslutet skulle avse ges tillfälle att yttra sig.

Om den man som talan om fastställande av faderskap avser är avliden, får rätten besluta att en rättsgenetisk undersökning ska göras med hjälp av humanbiologisk vävnad från den avlidne. Ett sådant beslut får meddelas endast om det finns anledning att anta att mannen har haft samlag med modern under den tid då barnet kan ha tillkommit och skälen för åtgärden uppväger det intrång eller men i övrigt som åtgärden innebär i förhållande till den frid som bör tillkomma den avlidne eller för något annat motstående intresse.

Ett beslut om rättsgenetisk undersökning enligt andra stycket får överklagas särskilt. Beslutet får dock verkställas omedelbart, om inte annat beslutas av högre rätt.

¹ Prop. 2020/21:176, bet. 2020/21:CU16, rskr. 2020/21:404.

² Lagen omtryckt 1982:1060.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1976:620.

³ Senaste lydelse av tidigare 1 § 1985:369.

3 §⁴ Har ett faderskap fastställts genom bekräftelse eller dom som har fått laga kraft, får rätten besluta om en rättsgenetisk undersökning, om det efter bekräftelsen eller domen har framkommit omständigheter som ger anledning att anta att någon annan man än den som har fastställts vara far har haft samlag med modern under den tid då barnet kan ha tillkommit. Beslutet får avse barnet, modern, den man som har fastställts vara far och den andre mannen.

Om faderskapet har fastställts genom bekräftelse, får ett beslut enligt första stycket meddelas i mål om att bekräftelsen saknar verkan mot den som har lämnat den. Ett sådant beslut får begäras av någon av parterna i målet. Om en talan om att bekräftelsen saknar verkan inte har väckts, prövas frågan om beslut enligt första stycket enligt lagen (1996:242) om domstolsärenden. Ett sådant beslut får begäras av den som kan vara part i ett mål om att bekräftelsen saknar verkan.

Om faderskapet har fastställts genom dom som har fått laga kraft, prövas frågan om beslut enligt första stycket enligt lagen om domstolsärenden. Ett sådant beslut får begäras av någon av parterna i det tidigare målet.

Innan ett beslut enligt första stycket meddelas, ska den som beslutet skulle avse ges tillfälle att yttra sig.

4 §⁵ Ett beslut om rättsgenetisk undersökning i ett ärende som enligt 3 § handläggs enligt lagen (1996:242) om domstolsärenden får överklagas särskilt. Ärendet får avskrivas när ett utlåtande över undersökningen har avgetts eller frågan om undersökning har förfallit.

Ett ärende som avses i första stycket tas upp av rätten i den ort där barnet har sin hemvist eller, om barnet har avlidit, av den rätt som har att ta upp tvist om arv efter barnet. Om det inte finns någon annan behörig domstol, tas ärendet upp av Stockholms tingsrätt.

5 §⁶ Rätten får vid vite förelägga den som ett beslut om rättsgenetisk undersökning avser att med intyg från en behörig inrättning visa att ett sådant prov som behövs för undersökningen har tagits på honom eller henne. I fråga om barn som inte har fyllt 18 år ska i stället barnets vårdnadshavare föreläggas.

6 §⁷ Om ett föreläggande vid vite enligt 5 § inte följs, får rätten i stället för att besluta ett nytt sådant föreläggande besluta om biträde av Polismyndigheten för att provtagningen ska komma till stånd.

I fråga om barn som inte har fyllt 18 år får beslut om biträde av Polismyndigheten meddelas endast om det finns särskilda skäl. Sådant biträde får inte lämnas om det finns risk för att barnet ska ta skada av det.

Om kostnaden för biträde av Polismyndigheten har betalats av allmänna medel, ska den som har varit föremål för biträdet betala tillbaka kostnaden till staten. I fråga om barn som inte har fyllt 18 år ska betalningsskyldigheten i stället fullgöras av barnets vårdnadshavare. Det belopp som ska betalas tillbaka får sättas ned helt eller delvis, om det finns särskilda skäl.

⁴ Senaste lydelse av tidigare 1 a § 1996:254.

⁵ Senaste lydelse av tidigare 1 b § 1996:254.

Tidigare 4 § upphävd genom 1996:1629.

⁶ Tidigare 5 § upphävd genom 1996:1629.

⁷ Senaste lydelse av tidigare 2 a § 2014:606.

Tidigare 6 § upphävd genom 1996:1629.

7 §⁸ Kostnaden för provtagning och undersökning av prov som sker efter beslut av rätten enligt denna lag eller på initiativ av socialnämnden enligt 2 kap. 6 § föräldrabalken ska betalas av staten.

SFS 2021:784

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.
 2. För en undersökning av prov som har utförts före ikraftträdandet gäller 3 § i lydelsen före den 1 januari 2022 i stället för den nya bestämmelsen i 7 §.

På regeringens vägnar

MORGAN JOHANSSON

Danijela Pavic
(Justitiedepartementet)

⁸ Senaste lydelse av tidigare 3 § 1996:1629.